Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

TER BESLISSING

Datum
8 mei 2026

Onze referentie
IENW/BSK-2026/68546

Opgesteld door
DG Mobiliteit
Dir. Openbaar Vervoer en Spoor
Afd. Rijksinfrastructuur

Beslistermijn
26 mei 2026

Bijlagen
4

Aan Staatssecretaris

nota

Opvolging motie-Grinwis c.s. over toekomstbestendig vernieuwen spoorknoop Haarlem

Aanleiding

Uw ambtsvoorganger heeft de Tweede Kamer per brief op 13 februari geïnformeerd dat het niet mogelijk is om motie-Grinwis c.s. uit te voeren. Die motie verzocht de regering extra geld te zoeken om spoorknoop Haarlem in één keer toekomstbestendig te vernieuwen. De Kamer heeft u hierover Kamervragen gesteld. Ook heeft de Kamer u gevraagd te reageren op een brief van gemeente Haarlem hierover.

Geadviseerd besluit

In te stemmen (met verzending van) bijgevoegde beantwoording van de Kamervragen en de gevraagde reactie op de brief van gemeente Haarlem.

Kernpunten

- Emplacement Haarlem is meermaals besproken in de Kamer (o.a. CD Spoor d.d. 18 december 2025 en NO MIRT d.d. 26 januari 2026).
- Bestaande spoorinfrastructuur op het emplacement wordt vernieuwd, maar dat kan helaas niet in één keer. Een toekomstbestendige aanpak vergt extra budget dat er niet is.
- Gezien de krapte op het Mobiliteitsfonds bent u genoodzaakt keuzes te maken en een aantal ambities (nog) niet uit te voeren.
- De gemeente Haarlem heeft zich de afgelopen tijd hard gemaakt voor een toekomstbestendige vernieuwing. Belangrijke motivatie daarin is dat dit extra IC's tussen Haarlem en Amsterdam mogelijk maakt. Zonder de toekomstbestendige vernieuwing vreest Haarlem ervoor dat geplande woningbouw onvoldoende ontsloten wordt.
- De Kamer heeft u met de motie-Grinwis c.s. verzocht alsnog extra budget te zoeken.[1]
- ProRail heeft het ministerie daarop opnieuw laten weten dat het niet mogelijk is om het project alsnog toekomstbestendig uit te voeren. De gemaakte keuze is volgens ProRail onomkeerbaar binnen het kritieke tijdpad richting 2028 (het moment waarop infrastructuur vervangen moet worden zonder volgens ProRail 'onaanvaardbare risico's voor beschikbaarheid en betrouwbaarheid'). Afwijken

[1] Het dictum luidt: '...verzoekt de regering de dreigende verspilling van 50 miljoen euro te voorkomen en binnen de meerjarenbegroting de komende tijd nogmaals te zoeken naar ruimte om emplacement Haarlem in één keer toekomstbestendig te verbouwen en zo de komst van extra treinen mogelijk te maken, en hierover voor de aanbesteding begint duidelijkheid te verschaffen aan Rijk en regio'.

van dit tijdpad kan leiden tot het (gedeeltelijk) stilvallen van het treinverkeer rond Haarlem.
- Omdat het 'point of no return' voor vervangen gepasseerd is, verandert zelfs een budgettoevoeging deze opstelling niet.
- De centrale redeneerlijn in zowel de reactie als antwoorden op de vragen is:
  - De eerdere keuze (2024-2025) om in Haarlem 1-op-1 onderhoud te doen en geen toekomstbestendige vernieuwing is weloverwogen gemaakt. Binnen het programma Spoorcapaciteit 2030 worden de schaarse middelen dáár aangewend waar de vervoersknelpunten het meest nijpend zijn.
  - De extra treinen zijn onderdeel van de HRN-concessie. Het concessievolume wordt volgend jaar geactualiseerd binnen de concessie afgesproken midterm review. Daarin wordt ook de vervoersvraag inclusief woningbouwplannen meegenomen.
  - De grote financiële druk op het Mobiliteitsfonds noopt daarbij ook tot scherpe keuzes. Hierover heeft u de Tweede Kamer ook geïnformeerd met de brief *Prioritering Mobiliteitsfonds en Deltafonds* van 16 maart jl. Haarlem is een voorbeeld waaruit blijkt dat er geprioriteerd dient te worden, wat keuzes met zich meebrengt om een aantal projecten *niet* te doen.

Datum
8 mei 2026

Onze referentie
IENW/BSK-2026/68546

Opgesteld door
DG Mobiliteit
Dir. Openbaar Vervoer en Spoor
Afd. Rijksinfrastructuur

Aan
Staatssecretaris

Bijlage(n)
4

Krachtenveld
- ProRail heeft sinds zomer 2024 voorgesteld om het emplacement in één keer toekomstbestendig aan te pakken in plaats van 1-op-1 onderhoud te doen. Ze heeft 'Haarlem' ook nadrukkelijk gebruikt als illustratieve casus voor de financiële problematiek in haar persconferentie op 11 december jl. (in Haarlem). De boodschap daarbij was dat de financiële krapte ertoe leidt dat toekomstgerichte 'meekoppelkansen' niet kunnen worden verzilverd.
- College B&W van Haarlem heeft eveneens gevraagd om een toekomstbestendige aanpak van het emplacement en voorfinanciering voorgesteld. Ze vreest dat haar woningbouwplannen niet door kunnen gaan.
- De Kamer volgt de lijn uit de mediaberichten dat deze aanpak zou leiden tot een forse desinvestering.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden
In stuk 03b. zijn persoonsgegevens weggelakt. Het gaat om de naam en contactgegevens van de contactpersoon.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
02.	Kamervragen met antwoorden Spoorknoop Haarlem	Beantwoorde Kamervragen en reactie op brief van gemeente Haarlem
03a.	Brief Vaste Commissie IenW met verzoek om reactie op brief gemeente Haarlem	Formeel verzoek van Tweede Kamer om reactie op brief van gemeente Haarlem
03b.	Brief gemeente Haarlem aan Tweede Kamer over Spoorknoop Haarlem	Brief van gemeente Haarlem met reactie op Kamerbrief d.d. 13 februari jl.
04.	Kamerbrief Opvolging motie-Grinwis c.s. over toekomstbestendig vernieuwen van spoorknoop Haarlem	Kamerbrief d.d. 13 februari jl.